

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 8.11.2006
KOM(2006) 675 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
REGIONER FOR ØKONOMISK FORANDRING

{SEC(2006) 1432}

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
REGIONER FOR ØKONOMISK FORANDRING

"Vi er på vej mod økonomiske reformer, Europa er i bevægelse. Hvis vi lægger os i selen, vil den fornyede Lissabon-strategi kunne betegne et ægte vendepunkt på vejen til vækst og beskæftigelse i Europa. Det er på tide at sætte fuld fart fremad."

José-Manuel Durão Barroso

25. januar 2006

"Det Europæiske Råd hilser Kommissionens meddelelse "Fuld fart fremad" velkommen. Det opfordrer Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at tilrettelægge udveksling af erfaringer på en praktisk måde."

Det Europæiske Råd

24. marts 2006

Resumé

I perioden 2007-2013 planlægger Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne at ændre to eksisterende instrumenter inden for europæisk regionalpolitik - programmet for interregionalt samarbejde og programmet for netværk til byudvikling – så de kan bruges til afprøvning af bedste praksis, for så vidt angår økonomisk modernisering og øget konkurrenceevne. Dette nye initiativ vil blive kaldt Regioner for økonomisk forandring og vil yderligere medvirke til at fremme den europæiske samhørighedspolitik bidrag til at nå målene i den fornyede Lissabon-dagsorden. Det samlede budget bliver i størrelsesordenen 375 mio. EUR.

I forbindelse med det nye initiativ fortsætter det interregionale samarbejde og programmet for netværk til byudvikling med at fungere som hidtil. Frivillige netværk af deltagende medlemsstater, regioner og byer vil vælge udviklingstemaer, som interesserer dem, og beskæftige sig med dem gennem fælles netværk, der samfinansieres gennem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). Deltagende medlemsstater, regioner og byer vil fortsat spille en hovedrolle i driften af og arbejdet i netværket.

Et nyt element for perioden 2007-2013 bliver, at Kommissionen selv vil foreslå netværkene en række temaer, der sætter fokus på økonomisk modernisering og den fornyede Lissabon-dagsorden. Når medlemsstater, regioner og byer vælger at beskæftige sig med disse temaer, får de mulighed for at indgå i et tættere samarbejde med Kommissionen. Den anden store nyhed bliver at gøre en ekspresordning (fast track option) til et centralt element i Regioner for økonomisk forandring. Den vil give Kommissionen mulighed for at spille en afgørende rolle i forbindelse med afprøvning af udvalgte ideer med henblik på en hurtig formidling gennem europæiske regionalpolitiske programmer med støtte fra EFRU, de såkaldte "mainstream"-programmer. Der vil blive etableret frivillige netværk omkring de udvalgte temaer, og Kommissionen vil agere drivkraft og samordne resultater. Herved får Kommissionen mulighed for at afprøve sine ideer om økonomisk modernisering inden for de temaer, den har fastlagt. Det er Kommissionens tjenestegrene, der i fællesskab udvælger temaerne og agerer drivkraft for programmerne.

To andre nyheder har til formål at forbedre kommunikationen og formidlingen af resultater vedrørende bedste praksis, navnlig i forbindelse med projekter, der klart bidrager til EU's dagsorden for job og vækst. Den første bliver indførelsen af en årlig konference om Regioner for økonomisk forandring med tilhørende websted og publikationer, som vil blive afholdt i forbindelse med Det Europæiske Råds forårsmøde – første gang i marts 2007. Den anden bliver indførelsen af årlige priser for de bedste projektideer i forskellige kategorier af økonomisk modernisering.

Det foreslås endvidere, at Det Europæiske Råd i givet fald modtager en redegørelse for initiativet Regioner for økonomisk forandring i Kommissionens årsrapporter om den fornyede Lissabon-dagsorden.

Kommissionens tjenestegrene, medlemsstaterne, regionerne og byerne samarbejder om at sikre bredest mulig støtte til Regioner for økonomisk forandring og ekspresordningen. De første tematiske netværk forventes at være operationelle ved udgangen af 2006.

Indledning

1. Kommissionsformand José-Manuel Durão Barrosos udfordring fra januar 2006 om at "sætte fuld fart fremad" bliver taget op i forbindelse med den europæiske samhørighedspolitik satsning på at skabe vækst og flere og bedre job.

I de ni måneder, der er gået, siden Kommissionens formand fremsatte sine udtalelser om, at EU skulle lægge sig i selen for at fremme økonomisk modernisering, har medlemsstater, regioner og byer i tæt samarbejde med Kommissionen indledt forarbejdet til nye udviklingsprogrammer frem til 2013. Programmerne vil udløse 350 mia. EUR i fællesskabsstøtte og yderligere 150 mia. EUR i investering fra nationale og private kilder gennem samfinansiering. De vil blive vedtaget af Kommissionen i begyndelsen af 2007.

2. Programmerne bliver kulminationen på en række skridt, som Kommissionen allerede har taget for at sikre, at EU's del af investeringen på 500 mia. EUR navnlig går til økonomisk modernisering og forøgelse af konkurrenceevnen.

- Kommissionen etablerede med støtte fra Det Europæiske Råd en tæt forbindelse mellem den europæiske samhørighedspolitik forskriftsramme og den fornyede Lissabon-dagsorden ved klart at sammenkoble regional økonomisk konvergens og økonomisk modernisering.
- Den indførte ideen om kvantitative mål for medlemsstaterne for at bistå dem og deres regioner med først og fremmest at bruge midler til samhørighedspolitik fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF) og Samhørighedsfonden på investeringer i modernisering. Denne koncentration af investeringerne opnås ved at "øremærke" 60 % af dem til modernisering i de dårligst stillede regioner mellem 2007 og 2013. For alle andre regioner bliver målet for "øremærkning" 75 %. Målet på 60 % er frivilligt for EU-10 medlemsstaterne, og en række af dem har allerede valgt at binde sig for det.
- Rådet vedtog Fællesskabets strategiske retningslinjer for samhørighed, der sætter fokus på tre prioriterede områder for modernisering, og detaljerede retningslinjer for investeringer i byudvikling.

Hver enkelt af disse beslutninger fra Kommissionens side leder medlemsstater, regioner og byer i retning af investeringer i deres økonomiske konvergensprogrammer, som vil tilføre økonomisk modernisering og øget konkurrenceevne maksimal merværdi. Derved bistår de den europæiske samhørighedspolitik med at sætte fuld fart fremad. Men der kan gøres mere.

Regioner for økonomisk forandring og ekspresordningen

3. De regionale konvergens-, konkurrenceevne- og beskæftigelsesprogrammer, der kanaliserer midler til den europæiske samhørighedspolitik fra EFRU og ESF, styres decentralt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. Udvalgelsen af investeringsprojekter, der samfinansieres med midler fra EFRU og ESF i 2007-2013, foretages for størstedelens vedkommende af medlemsstater, regioner og byer.

Regioner for økonomisk forandring har til formål at afdække eksempler på bedste praksis inden for økonomisk modernisering, navnlig i forbindelse med projekter, der klart bidrager til

EU's job- og vækstdagsorden, og at formidle denne til alle regioner med henblik på at bidrage til at stimulere deres regionale vækst og rette op på økonomiske skævheder. Regioner for økonomisk forandring-initiativet kommer derfor til at spille en vigtig rolle i forbindelse med gennemførelsen af Fællesskabets strategiske retningslinjer for samhørighed, der understreger betydningen af at være fælles om udviklingsstrategier på nationalt, regionalt og lokalt plan, og for netværkssamarbejde, navnlig for at sikre overførsel af ideer til mainstreaming af nationale og regionale samhørighedsprogrammer¹. Det bliver især af betydning for de medlemsstater og regioner, der ligger fjernest fra EU's gennemsnitsresultater.

Regioner for økonomisk forandring vil sætte fokus på to eksisterende instrumenter inden for europæisk regionalpolitik – programmet for interregionalt samarbejde og programmet for netværk til byudvikling – omkring temaer vedrørende økonomisk udvikling opstillet af Kommissionen i overensstemmelse med Fællesskabets strategiske retningslinjer for samhørighed. Initiativet implementeres inden for rammerne af målet "europæisk territorielt samarbejde"². De to instrumenter vil sammenlagt have et budget på 375 mio. EUR i 2007-2013.

4. Regioner for økonomisk forandring vil indføre en række nyheder.

- Regioner og byer vil fortsat have mulighed for at etablere og forvalte deres egne netværk, men vil også blive bedt om at gøre det omkring temaer, der er udvalgt med henblik på at bygge bro mellem EU's politikker og moderniseringsdagsordenen. Kommissionen vil gennem en koordineret indsats i sine tjenestegrene og i samarbejde med medlemsstaterne fastsætte, hvilke temaer der skal arbejdes med (jf. punkt 14-16 og Kommissionens arbejdsdokument SEC(2006) 1432).
- En ny ekspresordning vil skabe grundlag for at afprøve politikforslag fra kommissærer og Kommissionens tjenestegrene. Som led i denne mulighed vil Kommissionen blive primus motor i etableringen af netværk af frivillige regioner og byer og agere drivkraft for programmerne (jf. punkt 7 og 8).
- Der bliver tale om tovejskobling mellem tematisk udvikling og mainstream-programmer for europæisk regionalpolitik. Gennem denne tovejskobling kan projekter, der er blevet testet i forbindelse med Regioner for økonomisk forandring-instrumenternes budget på 375 mio. EUR, hurtigt formidles til mainstream-programmerne (jf. punkt 9 og 10).
- Regioner og byer, der allerede har iværksat projekter, enten enkeltvis eller sammen med andre, der viser sig at være bedste praksis, kan overføre deres erfaringer til ekspresordningen, så de på kort tid bliver formidlet til en bred kreds.

---

¹ KOM(2006) 386 endelig. Forslag til Rådets beslutning om Fællesskabets strategiske retningslinjer for samhørighed, betragtning 13.

² Retsgrundlaget er artikel 7, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og ophævelse af forordning (EF) nr. 1260/1999. Yderligere oplysninger om gennemførelsesbestemmelserne, jf. EFRU-forordning 1080/2006 af 5. juli 2006.

- Regioner og byer, der medvirker i Regioner for økonomisk forandring, vil blive bedt om at forpligte sig til proaktivt at indføre bedste praksis-ideer i deres mainstream-programmer. Dette kan ske ved at indføre en Regioner for økonomisk forandring-prioritet (i EFRU-programmerne) eller en særlig klausul i deres mainstream-programmer. En sådan forpligtelse kræves for deltagelse i ekspresordningen.
- Regioner for økonomisk forandring omfatter en kraftigt øget kommunikationsindsats med henblik på hurtigt at formidle bedste praksis blandt alle regioner og byer i EU. Der vil også blive indført årlige regionale innovationspriser for projekter, der udviser høj kvalitetsresultater, for så vidt angår økonomisk modernisering (jf. punkt 11-13).

5. Disse nyheder sikrer, at Regioner for økonomisk forandring bliver et nyt instrument, som EU kan bruge til at fremme økonomisk modernisering og øget konkurrenceevne, og hvori Kommissionen spiller en klar rolle i forbindelse med ekspresordningen. Instrumentet vil give regioner og byer mulighed for at arbejde med specifikke temaer med tilknytning til økonomisk modernisering. Det vil endvidere stimulere til progressiv tænkning i forbindelse med gennemførelsen af programmer, der modtager regionalpolitisk støtte gennem EFRU, og sikre stadig bedre bidrag til moderniseringsmålene.

6. Regioner for økonomisk forandring-instrumentet bliver let at forvalte og medfører ikke yderligere bureaukrati, da det kommer til at operere gennem de eksisterende instrumenter: programmet for interregionalt samarbejde og programmet for netværk til byudvikling. Det overholder fuldt ud principperne om subsidiaritet og decentralisering. Regioner for økonomisk forandring vil derfor supplere de afgørelser, som Kommissionen og Rådet allerede har truffet, og de tiltag, de har iværksat.

7. Kommissionen vil, ud over at sikre samfinansiering til Regioner for økonomisk forandring-instrumentet gennem målet "europæisk territorielt samarbejde" i forbindelse med den europæiske samhørighedspolitik, forsyne netværk, der benytter sig af ekspresordningen, med løbende ekspertbistand og i givet fald administrativ støtte. Samfinansiering af afprøvede ideer kan ske gennem europæiske regionalpolitiske programmer med EFRU-bistand og gennem ordninger, der forvaltes af Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling. Det tekniske bistandsinitiativ Jaspers kan også spille en rolle i projektudvikling.

8. Ekspresordningen vil indgå i Regioner for økonomisk forandring. Som resten af initiativet bliver det frivilligt for regioner og byer, men det vil være karakteriseret derved, at det bliver Kommissionen, snarere end regioner og byer, der bliver primus motor. Kommissionen opstiller de emner, der skal arbejdes med, i samarbejde med medlemsstaterne, opfordrer interesserede regioner og byer til at deltage i de netværk, der arbejder med temaerne, agerer drivkraft for de tematiske netværk sammen med de forvaltende myndigheder og vil samordne resultater. Endvidere vil netværk i forbindelse med ekspresordningen blive tilbudt ekspertbistand til at udarbejde handlingsplaner til afprøvning og evaluering af bedste praksis-metoder. Som resten af Regioner for økonomisk forandring-instrumentet vil det fungere gennem de eksisterende mekanismer for interregionalt samarbejde og byudvikling.

Tovejskobling

9. Erfaringerne har vist, at der er behov for at etablere en klar kobling mellem pilotordninger, hvor nye ideer ser dagens lys, og de EFRU-finansierede europæiske regionalpolitiske programmer, som får tildelt størstedelen af politikkområdets budget. Dette er afgørende for, at nye ideer hurtigt kan formidles til mange og implementeres. Regioner for økonomisk forandring-initiativet indfører, navnlig i ekspresordningen, arrangementer, der gør tovejsudveksling mulig. Initiativet vil også bygge på erfaringerne fra fællesskabsinitiativet Equal, som yder et væsentligt bidrag til at formidle bedste praksis på indsatsområder, der samfinansieres af ESF.

Først får regioner, som har udviklet ideer, der viser sig at være eksempler på bedste praksis – enten som led i deres EFRU-finansierede europæiske regionalpolitiske programmer eller andre EU-programmer eller deres egne nationale eller regionale ordninger – chancen for få dem evalueret i forbindelse med Regioner for økonomisk forandring-initiativet og formidlet i hele EU.

Dernæst bliver medlemsstater, regioner og byer, der deltager i Regioner for økonomisk forandring-netværk bedt om at godtgøre, at de vil etablere en kobling mellem deres arbejde som led i Regioner for økonomisk forandring-netværk og deres mainstream-programmer. Målet er at sikre hurtig formidling til mainstream-programmerne af ideer, der er fremkommet i forbindelse med initiativet, og denne kobling bliver afgørende for regioner, der deltager i netværk i ekspresordningen.

10. Denne kobling mellem de to typer af regionale udviklingsaktiviteter kunne sikres ved forskellige letopfyldelige krav, f.eks. ved at indføre en Regioner for økonomisk forandring-prioritet (i EFRU-programmerne) eller en særlig forpligtelsesklausul i mainstream-programmerne i regioner og byer, der deltager i initiativet, som vil sikre, at deres programmer er gearret til at tage nye ideer op.

En øget kommunikationsindsats

11. Effektiv kommunikation bliver et nøglebegreb for Regioner for økonomisk forandring. Den skal sikre hurtig formidling af ideer, resultater og detaljerede oplysninger fra bedste praksis-projekter. Grundlaget herfor bliver en samordnet indsats fra informationskontorerne i Kommissionens deltagende tjenestegrene for at arrangere seminarer, udforme publikationer og andre kommunikationsværktøjer.

12. Et nøgleelement bliver konferencen for Regioner for økonomisk forandring, der vil blive afholdt hvert år i forbindelse med Det Europæiske Råds forårsmøde. Heraf vil det klart fremgå, hvordan fællesskabspolitikker bidrager til økonomisk modernisering og opfyldelsen af Lissabon-målene. Den første af disse konferencer vil blive afholdt i marts 2007.

I forbindelse med konferencen i marts 2007 vil der blive indviet et nyt websted til udveksling af god praksis. Webstedet vil, når det bliver indviet, indeholde oplysninger om 50 projekter inden for politiske nøgleområder som forskning, teknisk innovation, informationsamfundet, bæredygtig økonomisk udvikling og finansieringsteknik. Oplysningerne stammer fra erfaringerne med igangværende programmer. Ved udgangen af 2007 vil antallet af projekter være vokset til mindst 150. Hvert år i forbindelse med konferencen for Regioner for økonomisk forandring offentliggør Kommissionen nye oplysninger om bedste praksis-projekter fra de forskellige kilder, som initiativet dækker.

13. Afgørende for kommunikationspolitikken i forbindelse med Regioner for økonomisk forandring bliver indførelsen af årlige innovationspriser for bedste projekter inden for de udvalgte temaer knyttet til økonomisk modernisering. Disse priser vil medføre øget orientering om god praksis, stimulere til udveksling af erfaring og gøre progressiv tænkning mere synlig. De vil blive uddelt hvert år på forårskonferencen for Regioner for økonomisk forandring. Nærmere oplysninger om den første prisuddeling vil blive givet på konferencen i marts 2007.

Regioner for økonomisk forandring og ekspresordningen: resumé

I følgende tabel opsummeres kendetegnene ved Regioner for økonomisk forandring, og der sættes fokus på ekspresordningen:

	Regioner for økonomisk forandring	Ekspresordningen
Netværk, der ønsker at arbejde med temaer vedrørende økonomisk modernisering og konkurrenceevne	Ja	Ja
Primus motor i etableringen af netværk	Region eller by	Kommissionen
Ledende aktør i netværket	Region eller by	Region eller by
Europæisk regionalpolitisk støtte til netværksprogrammet	Ja	Ja
Yderligere støtte fra Kommissionen til ekspertbistand og administration	Nej	Ja
Evaluering af resultater	Regioner og byer	Kommissionen, regioner og byer
Forpligtelse til proaktivt at indføre ideer om bedste praksis i mainstream-programmer	Ønskelig	Påkrævet
Programforvaltende myndigheders deltagelse i netværk	Ønskelig	Påkrævet
Deltagelse i den årlige Regioner for økonomisk forandring-prisuddeling	Ja	Ja
Hurtig formidling af resultater	Ønskelig	Påkrævet

Moderniseringstemaer

14. I den nye forskriftsramme for europæisk samhørighedspolitik 2007-2013 fastsættes under det overordnede mål om økonomisk modernisering strategiske retningslinjer for investering fra medlemsstaters og regioners side. Heri opfordres de til at maksimere konvergenoeffekten af deres investeringer ved i det omfang, det giver mening, at fokusere på temaerne i retningslinjerne. Temavalget vil variere medlemsstater og regioner imellem alt afhængigt af deres relative økonomiske styrke. Denne fokuseringsbestræbelse vil blive forstærket af "øremærkede" mål.

15. De strategiske retningslinjer foreslår medlemsstater og regioner en vifte af temaer, som de kan bygge deres økonomiske udviklingsprogrammer op omkring. Formålet med de tre tematiske sæt af retningslinjer og den tværgående territoriale dimension kan opsummeres således:

- at øge medlemsstaters, regioners og byers tiltrækning ved at gøre dem lettere tilgængelige, sikre tjenester af passende kvalitet og niveau og bevare deres miljøpotentiale,
- at tilskynde til innovation og opmuntre iværksætterånd, og at stimulere væksten i videnøkonomien ved at sikre, at der er kapacitet til forskning og innovation, herunder inden for miljøinnovation og ny informations- og kommunikationsteknologi,
- at skabe flere og bedre job ved at gøre det mere tiltrækkende for folk at søge ansættelse eller starte egen virksomhed, forbedre medarbejdernes og virksomhedernes tilpasningsevne og øge investeringerne i menneskelig kapital,
- at sikre et højt generelt vækstpotentiale og en jævnbyrdig regional udvikling ved at tage særligt hensyn til specifikke geografiske forhold.

Disse retningslinjer svarer til de prioriterede indsatsområder, som Det Europæiske Råd fastlagde i marts 2006: større investering i viden og innovation, frigørelse af forretningsmulighederne, navnlig hos SMV, og øgede beskæftigelsesmuligheder for prioriterede kategorier. Det Europæiske Råd henledte også opmærksomheden på betydningen af investeringer på energiområdet. Generelt set vil initiativet bidrage til samhørighedspolitikens tværgående principper om at fremme ligestilling mellem kønnene, rette op på skævheder og fremme bæredygtig udvikling.

16. Der er allerede blevet gjort et betydeligt arbejde i en række af Kommissionens tjenestegrene for at opstille de temaer, som skal uddybes i forbindelse med Regioner for økonomisk forandring. Temaerne beskrives mere indgående i Kommissionens arbejdsdokument SEC(2006) 1432.

Samarbejdet mellem Kommissionens tjenestegrene, der har ført til fastlæggelse af temaerne, fortsætter under gennemførelsen af Regioner for økonomisk forandring, navnlig i forbindelse med ekspresordningen. Kommissionens forskellige tjenestegrene deles om ledelsesansvaret for de enkelte tematiske netværk i ekspresordningen. Målet er at opretholde en tæt forbindelse mellem fællesskabspolitikker og tematiske netværk og derved give forskellige politikker chancen for at styre betydningsfulde ideer, der danner bro mellem dem og økonomisk modernisering.

De næste skridt

17. Kommissionens tjenestegrene, medlemsstaterne, regionerne og byerne samarbejder for at sikre den bredest mulige støtte til Regioner for økonomisk forandring-instrumentet og ekspresordningen. Det finske formandskab vil afslutte drøftelserne på et uformelt møde mellem ministre for regionalpolitik, der finder sted i Bruxelles den 21. november, ved at bede medlemsstaterne om at godkende ændringen af de eksisterende instrumenter og Kommissionens valg af mål og temaer.

Kommissionens tjenestegrene er kommet langt i arbejdet med ekspresordningen, og de første tematiske netværk forventes at være operationelle ved udgangen af 2006.